FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-}amis, 4 t'April, 2002

Kaw\a Numru 23
~itazz. Nru. 2637/00JRM

BANK OF VALLETTA p.l.c.

vs

HARDMIX CONCRETE LIMITED; Joseph u Carmen mi\\ew[in Gaffarena; u Alexander u Carmelina mi\\ew[in Attard

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fl-20 ta' Di`embru, 2000, li bih il-Bank attur ippremetta:

Illi bit-termini u kundizzjoni msemmija f'kuntratt datat 12 ta' Di`embru, 1991 fl-atti tan-Nutar Dottor Antoine Agius

(Dok. “A”) is-so`jeta’ attri`i ikkon`ediet “Loan Facilities” lis-so`jeta’ konvenuta Hardmix Concrete Limited;

Illi s-so`jeta’ attri`i tinsab kreditri`i tas-so`jeta’ konvenuta Hardmix Concrete Limited fis-somma ta’ mitejn u g]axart elef, tmien mija u disa’ liri maltin u wie]ed u]amsin `entezmu (Lm210,809.51) bilan` g]ad-debitu fil-“Loan Accounts” tas-so`jeta’ Hardmix Concrete Limited mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok. “B1 sa B3” u Dok. “C1 sa C2”) flimkien mal-img]ax ulterjuri mill-1 t’Ottubru, 2000 sad-data tal-effettiv pagament;

Illi bit-termini u l-kundizzjonijiet imsemmija f’kuntratt datat 12 ta’ Di`embru, 1991 fl-atti tan-Nutar Dottor Antoine Agius (Dok. “A”) kif ukoll permezz ta’ skrittura privata datata 16 ta’ Di`embru, 1991 li kopja tag]ha qeg]da hawn ti[i esebita u markata Dok. “D”, il-konvenuti Alexander u Carmelina mi\\ew[in Attard iggarantew flimkien u “in solidum” mas-so`jeta’ kummer`jali Hardmix Concrete Limited g]af-favur tal-Bank of Valletta p.l.c. id-debiti ta’ l-istess so`jeta’ konvenuta Hardmix Concrete Limited;

Illi bit-termini u l-kundizzjonijiet imsemmija f’kuntratt datat 12 ta’ Di`embru, 1991 fl-atti tan-Nutar Dottor Antoine Agius (Dok. “A”) kif ukoll permezz ta’ skrittura privata datata 16 ta’ Di`embru, 1991 li kopja tag]ha qeg]da hawn ti[i esebita u markata Dok. “D”, il-konvenuti Joseph u Carmen mi\\ew[in Gaffarena iggarantew flimkien u “in solidum” mas-so`jeta’ kummer`jali Hardmix Concrete Limited g]af-favur tal-Bank of Valletta p.l.c. id-debiti ta’ l-istess so`jeta’ konvenuta Hardmix Concrete Limtied;

Illi l-konvenuti [ew interpellati permezz ta’ tlett ittri uffi`jali datati 15 ta’ Lulju, 1999 li kopja tag]hom qed ji[u hawn esebiti u markati Dok. “E”, “F” u “G” sabiex i]allsu d-dejn fuq imsemmi, izda dawn baqg]u inadempjenti;

G]alhekk is-so`jeta’ attri`i talbet lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m’g]andhiex:

1. Tikkundanna lis-so`jeta' Hardmix Concrete Limited, lil Alexander u Carmelina mi\\ew[in Attard u lil Joseph u Carmen mi\\ew[in Gaffarena j]allsu flimkien u in solidum s-somma ta' mitejn u g]axart elef, tmien mija u disa' liri maltin u wie]ed u ]amsin `entezmu (Lm210,809.51) bilan` g]ad-debitu fil-"Loan Accounts" tas-so`jeta' Hardmix Concrete Limited mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok. "B1 sa B3" u Dok. "C1 sa C2") flimkien mal-img]ax ulterjuri mill-1 t'Ottubru, 2000 sad-data tal-effettiv pagament;

Bl-ispejje\ komprizi dawk tal-ittri uffi`jali datata 15 ta' Lulju, 1999 kontra l-konvenuti li huma ngunti minn issa sabiex jidhru g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-bank attur, flimkien mas-seba' (7) dokumenti mehmu\in mag]ha;

Rat li l-im]arrkin Joseph u Carmen mi\\ew[in Gaffarena, notifikati kif imiss b'kopja tal-Att ta`-~itazzjoni u bl-Avvi\ tas-Smig] fis-6 ta' Frar, 2001[1], naqsu li jressqu Nota tal-E``ezzjonijiet fi\-\mien mog]ti lilhom mil-li[i, u lanqas dehru jew b'xi mod ie]or ikkontestaw it-talba attri`i kull meta l-kaw\a ssej]et, u b'hekk waqg]u kontuma`i;

Rat in-Nota mressqa fit-30 ta' Marzu, 2001, li biha l-im]arrkin l-o]rajn e``epew:

Illi t-talbiet attri`i g]andhom ji[u mi`]uda bl-ispejje\ stante illi l-ammont mitlub huwa aktar milli g]andu jkun billi l-img]axijiet [ew komputati mhux skond il-ligi;

Illi fit-tieni lok il-konvenuti Carmen Gaffarena u Carmelina Attard g]andhom ji[u liberati minn l-osservanza tal-gudizzju stante illi huma qatt ma ffirmaw il-garanzija tal-Bank attur;

[1] Pa[. 26 *tergo* tal-pro`ess

Salv e``ezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrkin;

Semg]et ix-xhieda tal-Bank attur;

Semg]et lill-avukat tal-Bank attur;

Rat il-verbal tas-smig] tal-15 ta' Jannar, 2002, u dan wara li l-im]arrkin mhux kontuma`i naqsu li jressqu l-provi tag]hom;

Rat il-verbal tas-smig] tal-15 ta' Jannar, 2002, li bih il-kaw\a t]alliet g]al-lum g]as-sentenza fin-nuqqas ta' xkiel;

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kaw\a, il-Bank attur qieg]ed jitlob lill-im]arrkin i]allsuh lura, flimkien u solidalment bejniethom ilkoll, is-somma ta' Lm 210,809. 51 li tirrappre\enta l-bilan` g]ad-debitu ta' fa`ilita' ta' *Loan Account* ma]luqa bis-sa]]a ta' kuntratt pubbliku tat-12 ta' Di`embru, 1991, fl-atti tan-Nutar Dottor Antoine A[ius[2];

Illi g]al din it-talba, l-im]arrkin laqg]u billi qalu li l-ammont mitlub huwa i\jed minn dak mitlub, u dan g]aliex intg]addew mas-somma kapitali dovuta l-img]axijiet ma]duma mhux skond il-li[i, u wkoll g]aliex l-im]arrkin Carmen Gaffarena u Carmelina Attard ma kinux marbutin bil-garanzija mog]tija lill-Bank, billi ma kinux iffirmawha;

Illi mill-provi jirri\ulta li (a) tassew li l-Bank attur kien ta lill-kumpannija m]arrka fa`ilita' bankarja. Il-kumpannija m]arrka kienet intrabtet mal-Bank b]ala debitri`i ewlenija

[2] Pa[[. 7-8 tal-pro`ess

tieg]u li trodd lura l-flus mg]oddijin lilha skond kif miftiehem bl-imsemmi kuntratt. G]al din ir-rabta (b) l-im]arrkin Joseph Gaffarena u Alexander Attard g]amlu tajjeb b]ala garanti solidali mal-imsemmija kumpannija fuq l-istess att pubbliku. (`) Erbat ijiem wara l-kuntratt, l-istess Gaffarena u Attard iffirmaw kitba ta' garanzija quddiem xhud[3], dejjem dwar l-istess fa`ilita' bankarja mog]tija lill-kumpannija m]arrka. Irri\ulta wkoll (d) li sa Lulju tal-1999, l-im]arrkin kienu baqg]u debituri tal-Bank fis-somma ta' Lm 184,374.73, u l-istess Bank sej]ilhom, b'ittri uffi`jali[4], biex i]allsu l-imsemmi ammont. L-im]arrkin baqg]u ma ]allsux u (e) sat-30 ta' Settembru, 2000, l-ammont kien tela' g]as-somma mitluba fl-Att ta`-~itazzjoni[5], minn liema somma ma t]allas l-ebda ammont minn mindu nbdiet il-kaw\a[6];

Illi, min-na]a tag]hom, il-kumpannija m]arrka u l-mi\\ew[in Attard ilmentaw li mill-ammont mitlub, kien hemm bi``a li kienet mag]mula minn img]axijiet mi\judin mal-kapital b'mod kontra dak imfisser mil-li[i. L-im]arrkin ma fissru bl-ebda mod, kif messhom g]amlu, kif u g]aliex ressqu dan l-ilment. Kien ukoll jaqa' fuqhom il-pi\ li jseddqu dak li jallegaw. Dan m'g]amluhx u g]alhekk ma jirri\ulta xejn li jista' jwaqqa' dak li l-Bank attur, min-na]a tieg]u, wera lill-Qorti li jist]oqqlu jie]u skond it-talba tieg]u;

Illi ga]l dak li jirrigwarda t-tieni e``ezzjoni tal-im]arrkin Carmen Gaffarena u Carmelina Attard, din l-e``ezzjoni ma tistax tintlaqa', g]aliex g]alkemm huwa minnu li huma ma ffirmawx il-garanzija li ffirmaw \wie[hom, din torbot lilhom ukoll. Jekk wie]ed iqis i\-\mien meta din saret, ji[ifieri fl-1991, u jorbotha mal-effetti li dokument b]al dan kellu fi\-\mien imsemmi, wie]ed minnufih jifhem li dak li kien jag]mel ra[el mi\\ewwe[dwar self jew garanziji g]al djun kien jorbot lill-komunjoni tal-akkwisti, u, b'konsegwenza ta' hekk, lill-mara tieg]u. Biex l-im]arrkin

---

[3] Dok "D", f'pa[. 14-5 tal-pro`ess

[4] Dokti "E", "F' u "{" f'pa[[. 16 sa 24 tal-pro`ess

[5] Dokti "B1" u "C1", f'pa[[. 9 u 12 tal-pro`ess

[6] Xhieda ta' Paul Gambina tal-31 ta' Mejju, 2001, f'pa[. 37 tal-pro`ess

Carmen Gaffarena u Carmelina Attard jistg]u ma jitqisux marbutin b'dik il-garanzija, g]alhekk, kien jaqa' fuqhom id-dmir li jew juru li, fi\-\mien li saret il-garanzija, ma kinux mi\\ew[in lill-firmatarji, jew li jekk kienu mi\\ew[in, is-sistema tal-komunjoni tal-akkwisti ma kienx japplika g]a\-\wie[tag]hom. L-ebda wa]da minn dawn i`-`irkostanzi ma g]amlu prova dwarha;

G]al dawn ir-ra[unijiet il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Filwaqt li **ti`]ad l-e``ezzjonijiet** tal-im]arrkin, b]ala m'humiex mist]oqqa fil-fatt u fil-li[i,

**Tilqa' t-talba attri`i** u, filwaqt li tiddikjara l-Bank attur kreditur tal-im]arrkin, tikkundannahom, flimkien u solidalment bejniethom, i]allsu lill-istess Bank attur is-somma ta' mitejn u g]axart elef, tmien mija u disa' liri Maltin u wie]ed u ]amsin `ente\mu (Lm 210,809.51), flimkien mal-img]axijiet legali fuq l-imsemmija somma b'effett mill-1 t'Ottubru, 2000, sal-jum tal-]las effettiv; u

Tikkundanna lill-istess im]arrkin, flimkien u solidalment bejniethom, i]allsu wkoll l-ispejje\ tal-kaw\a kif miltub.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
4 t'April, 2002

Charles Falzon,

Deputat Re[istratur,
4 t'April, 2002